

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 3To/47/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 086178
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 05. 2012
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Rastislav Vranka
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2012:086178.1

Uznesenie

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedu JUDr. Rastislava Vranku a sudcov JUDr. Jozefa Janíka a JUDr. Stanislava Hájička v trestnej veci proti obžalovanému A. O. pre prečin podvodu podľa § 221 ods. 1, 2 Tr. zák. prejednal na verejnom zasadnutí dňa 28. mája 2012 odvolania prokurátora Okresnej prokuratúry v Prievidzi a poškodeného P. podané v neprospech obžalovaného proti rozsudku Okresného súdu Prievidza zo dňa 30. novembra 2011, sp. zn. 3T/48/2011 a takto

rozhodol:

Podľa § 319 Tr. por. sa odvolania prokurátora a poškodeného P. A. z a m i e t a j ú, pretože nie sú dôvodné.

odôvodnenie:

Rozsudkom Okresného súdu Prievidza zo dňa 30. novembra 2011, sp. zn. 3T/48/2011, bol obžalovaný A. O. podľa § 285 písm. a/ Tr.por. oslobodený spod obžaloby pre skutok kvalifikovaný obžalobou ako prečin podvodu podľa § 221 ods. 1, 2 Tr. zák., ktorý mal spáchať na skutkovom základe, že v presne nezistený deň koncom mesiaca september v roku 2008, ako riaditeľ Okresného stavebného bytového družstva Prievidza v kancelárii OSBD, na V. stavbárov č. X vylákal od poškodeného P. A. 300.000,-- Sk s tým, že uvedená suma predstavuje sčasti nedoplatky na byte č. XX/XX po predchádzajúcom nájomníkovi na Z. ceste v D. a sčasti časť kúpnej ceny bytu, ktorý sľúbil poškodenému odpredať do osobného vlastníctva po uplynutí doby nájmu, peniaze minul pre vlastnú potrebu, predaj bytu do osobného vlastníctva poškodenému nezabezpečil, čím spôsobil poškodenému P. A. škodu vo výške 9.958,17 Eur.

Podľa § 288 ods. 3 Tr. por. bol poškodený P. A. s nárokom na náhradu škody odkázaný na občianske súdne konanie.

Citovaný rozsudok okresného súdu nenadobudol právoplatnosť, pretože ho v zákonnej 15 dňovej lehote včas podanými odvolaniami v neprospech obžalovaného A. O. napadli prokurátor pre nesprávnosť výroku o oslobodení obžalovaného, t. j. výrokov o vine a treste a poškodený P. A. pre nesprávnosť výroku o náhrade škody.

Prokurátor v písomnom odôvodnení odvolania namietal nesprávnosť výroku napadnutého rozsudku o oslobodení obžalovaného spod obžaloby s poukazom na to, že podľa jeho názoru bolo dokázané, že sa stal skutok, pre ktorý bol obžalovaný stíhaný a že tento skutok spáchal obžalovaný. Poukazoval na výpovede svedkov P. A., Q. L. a A. D., ktorí podľa názoru prokurátora vypovedali zhodne tak v prípravnom konaní, ako aj na hlavnom pojednávaní a obžalovaného zo spáchania skutku usvedčovali. Poškodený P. A. vypovedal, že na stretnutie s obžalovaným si vzal 500.000,-Sk, pretože vedel, že na byte sú nedoplatky, obžalovaný mu mal povedať, že aj s odkúpením je to potom suma 300.000 Sk, túto sumu odovzdal obžalovanému svedok A. D., na čo obžalovaný povedal, že nech to považujú za vybavené, dal poškodenému aj súhlas na prerábku bytu, pričom obžalovaný mu zároveň povedal, aby si dal v priebehu roka žiadosť za člena družstva. Potom ako mu prišiel papier, že z bytu sa má vysťahovať, spojil sa so

svedkom L. a následne so svedkom D., ktorý bol za obžalovaným, ktorý mal povedať, že zabudol o koho ide a že to dá do poriadku. Všetci traja boli za obžalovaným v jeho kancelárii v auguste 2010, pričom obžalovaný už nechcel, aby boli zatvorené dvere a keď sa spýtal, čo s tými 300.000,-Sk, ktoré si predtým vypýtal, sa obžalovaný ohradil, že o aké peniaze sa má jednať, začali sa dohadovať o peniaze, na čo svedkyňa R. N. mala povedať, že obvinil obžalovaného, že vzal úplatok, pričom obžalovaný povedal svedkyňi, aby zavolała políciu. Poškodený trval na tom, že mal pri sebe 500.000,-Sk, pričom vzhľadom na číselnú kalkuláciu súm, ktoré vyberal v septembri 2008, pripustil, že možno sumy vyberal postupne a mal ich potom u seba. Podľa názoru prokurátora tiež vysvetlil, a potvrdila to aj druhá správa od jeho zamestnávateľa, že dňa 23.9.2008 z vyučovania mohol odísť, pretože mal nadčasové hodiny a kolega ho na určitý čas zastúpil. K okolnostiam ohľadne odovzdania peňazí obžalovanému, ako aj k ďalšiemu konaniu poškodeného v súvislosti s vybavovaním a následným zisťovaním, prečo nebol byť pridelený poškodenému, vypovedal podľa prokurátora v podstate zhodne ako poškodený aj svedkovia Q. L. a A. D.. V prípravnom konaní i na hlavnom pojednávaní boli tiež vykonané konfrontácie medzi obžalovaným a svedkami A., L. a D., pričom všetci zotrvali na svojich výpovediach. Prokurátor poukázal ďalej na to, že je podľa neho nelogické, aby obžalovaný potom, ako sa ho všetci traja svedkovia boli pýtať na byt a spomenuli, čo je s tými 300.000,-Sk, začal po chodbe kričať, že ho obvinili, že zobral úplatok, keď nikto zo svedkov nepovedal, že sa malo jednať o úplatok. Uvedené tvrdenie ako keby bolo obžalovaným a svedkyňou N. povedané zámerne za účelom navodenia situácie, že obžalovaný žiadny „akože úplatok“ nevezal, začal sa chovať vulgárne a trval na privolaní polície. Vzhľadom na to, že skutok uvedený v obžalobe podľa názoru prokurátora obžalovaný spáchal, navrhol, aby krajský súd napadnutý rozsudok podľa § 321 ods. 1 písm. b/ Tr. por. zrušil a aby podľa § 322 ods. 1 Tr. por. vec vrátil okresnému súdu s tým, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol.

S. P. A. napadol rozsudok okresného súdu v neprospech obžalovaného pre nesprávnosť výroku o náhrade škody, avšak v písomnom odôvodnení odvolania namietal aj správnosť výrokov o vine napadnutého rozsudku. Poukazoval na to, že okresný súd sa snažil na hlavnom pojednávaní dokázať, že v danej dobe disponoval sumou 500.000,-Sk, avšak z výpisov z jeho účtu vysvitlo, že mohol vybrať 400.000,-Sk. On pritom navrhol vyšetrovateľovi, že zaobstará výpisy a keby chcel klamať, tak by povedal, že mal menej. V skutočnosti tých necelých 100.000,-Sk, čo chýba, mal buď doma alebo si ich požičal, nevie si spomenúť, avšak na OSBD bral 500.000,-Sk a ak aj bolo na jeho účte len 400.000,-Sk, je to stále viac ako 300.000,-Sk, ktoré zobral obžalovaný. Poukazoval tiež na to, že svedok D. na začiatku výsluchu upozornil na to, že mal mozgovú príhodu, že každý deň musí poobede ležať aspoň hodinu, aby sa mu to opäť nestalo, čo však využil obhajca obžalovaného a tlak, ktorý bol na svedka vyvíjaný, sa odzrkadlil v tom, že rozprával aj veci, ktoré nemali zmysel, ktorým chýbala súvislosť a ktorým sa čudoval nielen súd, ale aj on sám. Týkalo sa to nejakých dokumentov, ktoré mal on obdržať, hoci nič také neexistovalo, čo potvrdili obidve procesné strany. V podstatnej veci o prevzatí finančnej hotovosti obžalovaným mal však svedok D. jasno, hoci podľa jeho názoru sa to nebralo do úvahy. Namietal, že sa nebralo do úvahy, že obžalovaný tvrdil, že dvere sa nikdy nezatvárajú, hoci sekretárka tvrdila opak, rovnako ani podľa neho dôležitý fakt, že obžalovaný tvrdil, že byt mu nedovolil prerobiť, hoci sekretárka potvrdila, že povedal, že si ho môže prerobiť. Podľa jeho názoru je očividná aj snaha obžalovaného skúsiť dať rýchlo všetko na poriadok tak, aby to on neohlásil na políciu a preto sa obžalovaný snažil, aby on skúsil prehovoriť S. (predseda predstavenstva) dať všetko na poriadok. V dobrej viere, že riaditeľ inštitúcie ho nemôže oklamať a stačia aj jeho slová, ktoré počuli nielen svedkovia D. a L., ale aj sekretárka, sa podľa odvolateľa nakoniec obžalovaný na jeho úkor obohatil. Podľa jeho názoru nie je mysliteľné, že by prerobil zdevastovaný byt na pekný, pokiaľ by mu to obžalovaný nedovolil. Podľa neho obžalovaný nezvládol to, aby to presadil v predstavenstve a tak nasledovalo to, že oklame jeho, pričom obžalovaný si myslel, že on sa zľakne, pretože nemá doklad. V tejto súvislosti podľa poškodeného vyvstávajú otázky, kto potom vyrovnal nedoplatky na byte, prečo byt dostal práve on, hoci obžalovaný tvrdil, že takéto byty majú pre sociálne prípady a prečo práve jemu dovolil v byte bývať, keď nepoznal ani jeho situáciu, pričom podľa jeho názoru tomu tak bolo len preto, že dostal peniaze. Poukazoval tiež na to, že na poslednú chvíľu pred podaním trestného oznámenia sa obžalovaný snažil, aby sa on skúsil dohodnúť s S. cez jeho telefón, keď jemu sa to za rok jeho nájmu nepodarilo tak, ako sľúbil. Podľa jeho názoru za tie peniaze, čo mal k dispozícii z predaja domu, čo dal obžalovanému a prerobil byt, si mohol v D. kúpiť niekde inde už prerobený byt a nepúšťať sa do súdneho sporu. Chcel pritom len jednoizbový byt, bývať v ňom a nič neriešiť, avšak to, že chcel práve tento byt, podľa neho obžalovaný zneužil a zarobil. Vzhľadom na uvedené dôvody žiadal, aby mu obžalovaný vrátil jeho peniaze vo výške 10.000 Eur, ktoré požadoval za vyrovnanie dlhu po predchádzajúcom majiteľovi (s poukazom na to, že kto by nedôveroval riaditeľovi

inštitúcie, ktorá prideluje byty) a aby mu uhradil aj cca. 8.000 Eur, ktoré investoval do prerábky bytu po dovolení obžalovaného, čo podľa neho potvrdila aj sekretárka a svedkovia.

Obžalovaný A. O. v písomnom vyjadrení prostredníctvom obhajcu i na verejnom zasadnutí odvolacieho súdu navrhol odvolania prokurátora i poškodeného P. A. ako nedôvodné zamietnuť s poukazom na to, že napadnutý rozsudok považovali za vecne správny a zákonný. Obhajca obžalovaného poukázal na to, že podstatnou okolnosťou skutku, ktorá bola predmetom dokazovania, je okolnosť, že obžalovaný mal vylákať od poškodeného P. A. sumu 300.000,-Sk s tým, že táto suma predstavuje nedoplatky na byte po predchádzajúcom nájomníkovi a sčasti časť kúpnej ceny bytu. Táto skutková okolnosť však podľa neho nebola preukázaná, pretože P. A. nepredložil žiadny dôkaz o vyplatení akejkoľvek sumy peňazí obžalovanému za účelom úhrady nedoplatkov alebo kúpnej ceny bytu a tiež nebol vykonaný jediný dôkaz, ktorý by preukazoval, že obžalovaný minul uvedenú sumu peňazí pre vlastnú potrebu. V tejto súvislosti je podľa obhajcu neuveriteľné tvrdenie poškodeného P. A., že peniaze v hotovosti v sume 300.000,-Sk na už uvedený účel mal odovzdať v kancelárii obžalovaného v hotovosti, bez písomného potvrdenia odovzdania peňazí a napriek tomu, že vedel, že obžalovaný nerozhoduje o predaji bytu, nebola mu presne špecifikovaná suma nedoplatkov na byte a tiež kúpna cena bytu, teda napriek tomu, že v podstate ani nevedel, za čo a v akej výške by mal platiť peniaze. Podľa jeho názoru je nepravdivosť tvrdení poškodeného a svedkov zvýšená i tým, že k všeobecným znalostiam každej priemerne orientovanej osoby, tým viac poškodeného, patrí poznatok, že akékoľvek platby za byt sa uhrádzajú buď v hotovosti v pokladni družstva alebo poštovou poukážkou na účet, resp. elektronickým bankovým prevodom, nikdy však nie priamo fyzickej osobe bez akéhokoľvek písomného potvrdenia, pritom s nejasným prísľubom, že v priebehu roka mu bude nejasným postupom umožnené odkúpenie bytu, hoci by malo ísť o riaditeľa družstva. V rozpore s uvedeným postupom samotný poškodený na hlavnom pojednávaní pred okresným súdom potvrdil, že on keď niečo kúpi, bločky si necháva pre seba. Poukázal tiež na to, že z výpovede svedkyne R. L. vyplýva, že stretnutie s obžalovaným, na ktorom mali byť prítomní poškodený P. A., svedok A. D. a svedok Q. L. sa v čase skutku, teda koncom mesiaca september ani neuskutočnilo. Vierohodnosť výpovede poškodeného P. A. je podľa obhajcu spochybnená ďalej tým, že nevedel preukázať, že v čase skutku reálne disponoval peniazmi v sume 500.000,- Sk a svoju výpoveď o tejto okolnosti prispôboval podľa toho, ako sa menila dôkazná situácia a to aj v priebehu výsluchu na hlavnom pojednávaní. Pritom dňa 22.8.2008 disponoval na účte sumou 855.000,- Sk, avšak postupnými dispozičnými úkonmi až ku dňu 14.10.2008, teda za necelé dva mesiace, mu na účte zostala suma iba 1.124,50,-Sk. Napriek tomu, že každý môže disponovať so svojimi peniazmi podľa vlastného uváženia, podľa názoru obhajcu spôsob disponovania poškodeného s vlastnými peniazmi, konkrétne frekvencia a výška výberov z účtu, nenasvedčuje tomu, že by z týchto peňazí chcel uhradiť kúpnu cenu bytu alebo nedoplatky na tomto byte spolu vo výške niekoľko stotisíc korún. Podľa neho je výpoveď svedka A. D. zjavne nepravdivá z dôvodov, na ktoré poukázal už pred okresným súdom, pričom svedok Q. L. bol v podstate iba sprostredkovateľom informácií medzi poškodeným P. A. a svedkom A. D.. Podľa jeho názoru však výpovede týchto svedkov, v ktorých potvrdzovali výpoveď poškodeného ohľadne stretnutia, na ktorom mali byť odovzdané peniaze obžalovanému, sú účelové a motivované snahou dopomôcť P. A. k získaniu vlastníckeho práva k bytu, o ktorý mal záujem. Na podklade uvedených dôvodov považoval napadnutý rozsudok za zákonný a vecne správny.

Krajský súd v Trenčíne ako súd odvolací na podklade odvolaní prokurátora a poškodeného, ktoré mu spolu so spisom boli predložené dňa 23. apríla 2012, nezistiac dôvody pre zamietnutie odvolania prokurátora a poškodeného podľa § 316 ods. 1 Tr. por. a ani dôvody pre zrušenie napadnutého rozsudku podľa § 316 ods. 3 Tr. por., na verejnom zasadnutí dňa 28. mája 2012 preskúmal postupom podľa § 317 ods. 1 Tr. por. zákonnosť a odôvodnenosť výrokov napadnutého rozsudku o oslobodení obžalovaného A. O. spod obžaloby (výroky o vine a treste) a o odkázaní poškodeného P. A. s nárokom na náhradu škody na občianske súdne konanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré mu predchádzalo. Uvedeným postupom zistil, že odvolania prokurátora a poškodeného nie sú dôvodné. Nezistil pritom chyby, ktoré neboli odvolaním vytýkané a ktoré by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. por.

Po splnení prieskumnej povinnosti odvolací súd zistil, že okresný súd vykonal všetky potrebné dôkazy v rozsahu nevyhnutnom na objasnenie skutkového stavu veci a tieto správne a v súlade so zásadou „v pochybnostiach v prospech obžalovaného“ uvedenou v § 2 ods. 4 Tr. por. vyhodnotil jednotlivo i v ich súhrne tak, ako mu ukladajú ustanovenia § 2 ods. 10 a 12 Tr. por. a dospel ku správnym skutkovým zisteniam i právnym záverom. Okresný súd v súlade s ustanovením § 168 ods. 1 Tr. por. v odôvodnení napadnutého rozsudku podrobne a presvedčivo vysvetlil, o ktoré skutočnosti oprel svoje závery o

oslobodení obžalovaného spod obžaloby. Jeho rozhodnutie je založené na starostlivom vyhodnotení celého dokazovania a to spôsobom ako prikazuje ustanovenie § 2 ods. 12 Tr. por. Úvahy a závery okresného súdu založené na zásadách logického konania a uvažovania sú vecne správne a odvolací súd sa s nimi stotožňuje.

Záver o vine musí byť založený na jednoznačne zistených a bezpečne preukázaných faktoch a nie na základe pravdepodobnosti a domnienkach. V prípade možnosti viacerých a pritom navzájom protichodných záverov skutkového riešenia prichádza do úvahy použitie zásady "in dubio pro reo" (v pochybnostiach v prospech obžalovaného) vyplývajúcej z ustanovenia § 2 ods. 4 Tr. por., pokiaľ pochybnosti, ktoré vznikli v trestnom konaní o nejakej skutočnosti, trvajú aj po vykonaní a zhodnotení všetkých dostupných a potrebných dôkazov na náležité objasnenie skutkového stavu. V posudzovanej veci ide o takýto prípad, preto okresný súd postupoval vecne správne a dôvodne, keď obžalovaného A. O. podľa § 285 písm. a/ Tr. por. spod obžaloby oslobodil. Nad rámec argumentov uvedených okresným súdom navyše poukazuje na to, že vykonaným dokazovaním nebolo jednoznačne a bez pochybností preukázané, že sa stal skutok uvedený v obžalobe. Vyplýva to z hodnotenia jednotlivých dôkazných prostriedkov. Už skutkové tvrdenie uvedené v obžalobnom návrhu, podľa ktorého obžalovaný v presne nezistený deň koncom mesiaca september v roku 2008 vylákal od poškodeného P. A. 300.000,-Sk, nemá oporu vo vykonaných dôkazoch. Nielenže obžalovaný uvedené skutkové tvrdenie poprel, ale nemožno ho vyvodit' ani zo svedeckých výpovedí P. A., Q. L. a A. D. tak v prípravnom konaní, ako aj na hlavnom pojednávaní. Odhliadnuc od toho, že obžalovaný A. O. poprel takéto konanie, pritom nielen prevzatie sumy 300.000,-Sk, ale aj to, že by vôbec došlo k stretnutiu v jeho kancelárii, na ktorom mali byť súčasne prítomní všetci traja vyššie uvedení svedkovia, aj z výpovedí uvedených svedkov jednoznačne vyplýva nielen to, že obžalovaný neinicioval žiadne stretnutie ohľadne predmetného bytu, ale ani žiadne peniaze od svedkov ani nežiadal, preto obžalobné tvrdenie o vylákaní peňazí obžalovaným nemá opodstatnenie. Poškodený P. A. a svedkovia A. D. a Q. L. v prípravnom konaní i na hlavnom pojednávaní pred okresným súdom vypovedali v podstate v tom smere, že skutok sa mal stať, že boli prítomní všetci traja na stretnutí s obžalovaným v mesiaci september 2008, kedy malo dôjsť k odovzdaniu peňazí v sume 300.000,-Sk obžalovanému. Ich výpovede však nemožno považovať za vierohodné z viacerých nasledovne uvedených dôvodov. Obžalovaný A. O. a ani Okresné stavebné bytové družstvo Prievidza (ďalej len OSBD), ktorého bol riaditeľom, neprejavili žiadny záujem a ani nevyvinuli žiadnu iniciatívu spojenú so získaním ďalšieho člena družstva, s poskytnutím nájmu alebo s predajom predmetného bytu, rovnako nezverejnili žiadne nedoplatky na byte po predošlom majiteľovi a keďže byt nepredávali, nebola stanovená ani jeho predajná cena (odkupná cena pre členov družstva), pričom treba zdôrazniť, že sa tak nestalo ani v priebehu celého trestného konania. Záujem o nájom a kúpu predmetného konkrétneho bytu vo vlastníctve OSBD Prievidza však prejavil práve poškodený P. A. a za tým účelom sa informoval u obžalovaného, aký je ďalší postup. Obžalovaný mu vysvetlil, že o členstve v OSBD, o nájme a podnájme bytov, ako aj predaji bytov členom družstva rozhoduje výlučne predstavenstvo družstva, pričom on v uvedenom smere nemá žiadne oprávnenia a kompetencie. S týmto vysvetlením sa však poškodený neuspokojil a ešte v ten deň mal kontaktovať svedka L. s tým, či niekoho nepozná, pretože o žiadosti má rozhodovať predstavenstvo. Z tohto tvrdenia poškodeného P. A. vyplýva nielen skutočnosť, že obžalovaný A. O. mu žiadne prísľuby o vybavení bytu na stretnutí nedal, ale aj skutočnosť, že poškodený hľadal niekoho, kto by vedel ovplyvniť rozhodovanie predstavenstva o jeho žiadosti v jeho prospech. V zhode s tým je aj skutočnosť vyplývajúca z trestného oznámenia poškodeného zo dňa 27.7.2010 (čl. 1 - 3) i z jeho prvej výpovede z prípravného konania zo dňa 13.8.2010 (čl. 49 - 57), že na podklade prvotnej informácie od obžalovaného si podal žiadosť o prijatie za člena OSBD Prievidza. Do skutkového deja mal vzápätí vstúpiť svedok A. D., ktorého mal osloviť svedok Q. L. a ktorý sa mal podujat' na to, že pomôže poškodenému pri vybavovaní bytu, hoci tento svedok, aj podľa vlastného vyjadrenia, nepoznal nielen obžalovaného, ale ani poškodeného a navyše od obžalovaného mal dostať rovnakú informáciu, že obžalovaný ako riaditeľ OSBD nemôže o prideľovaní bytu rozhodovať. Napriek tomuto zisteniu však mal svedok A. D. nelogicky iniciovať stretnutie poškodeného P. A. a svedkov Q. L. a A. D. s obžalovaným, pričom obžalovaného o tomto stretnutí vopred neinformoval. Svedok A. D. mal byť pritom ten, ktorý mal poškodenému P. A. prostredníctvom svedka Q. L. odkázať, aby si na toto stretnutie priniesol peniaze - 300.000,-Sk, aby bol pripravený, že nevie čo sa bude diať napriek tomu, že obžalovaný ani nikto iný mu predtým nemal hovoriť o žiadnych peniazoch v súvislosti s vybavovaním bytu, ani o výške dlhu na byte, kúpnej cene bytu a ani to, že dlh na byte a jeho kúpnu cenu bude musieť poškodený P. A. uhradiť priamo obžalovanému na tomto stretnutí. Svedok A. D. si pritom v tej istej výpovedi protirečil, keď tvrdil, že on konkrétne nepovedal poškodenému, aby si zobral peniaze. Svedok Q. L. pritom tvrdil, že to bol svedok A. D., ktorý mu mal povedať, že sa bude musieť

uhradiť dlžoba na byte, že je dohodnuté stretnutie s obžalovaným, hoci žiadne stretnutie dohodnuté byť nemalo, tiež, aby zavolať poškodenému, že sa bude jednať o odkúpení bytu. V súvislosti s tým je nelogické nielen tvrdenie poškodeného P. A., že si na toto stretnutie mal vziať až sumu 500.000,-Sk, keď svedok A. D. mal spomenúť sumu 300.000,-Sk, ale aj tvrdenie poškodeného a obidvoch svedkov, že napriek opakovanému vysvetleniu od obžalovaného o tom, že on ako riaditeľ OSBD nemôže o pridelovaní bytu rozhodovať, mali ísť práve za obžalovaným za účelom, že sa bude jednať o odkúpení bytu. V tejto súvislosti je spochybnená aj skutková okolnosť odovzdania peňazí poškodeným P. A. obžalovanému A. O. tým, že poškodený nevedel reálne preukázať, že v čase, v ktorom malo ku stretnutiu dôjsť, mohol disponovať sumou 500.000,-Sk a pritom svoje tvrdenia v tomto smere v priebehu trestného konania opakovane menil tak, ako na to dôvodne, podrobne a vecne správne poukázal v napadnutom rozsudku už okresný súd. Vierohodnosť výpovede poškodeného P. A. spochybňuje aj jeho tvrdenie, že v byte vykonal opravy v hodnote 250.000 Sk, hoci podľa znaleckého posudku boli investície v byte v hodnote 59.371,30 Sk (znalecký posudok čl. 216 - 231). Pochybnosti o tom, že sa zažalovaný skutok stal, vyplývajú aj z písomnej komunikácie OSBD s poškodeným P. A. a z rozhodnutí orgánov družstva o podaniach poškodeného. Poškodený P. A. v súlade s informáciou od obžalovaného napísal dňa 25.9.2008 žiadosť o prijatie za člena OSBD Prievidza a o uzatvorenie nájomnej zmluvy k jednoizbovému bytu v Handlovej, Morovnianska cesta XX/XX, ktorá bola doručená na OSBD Prievidza dňa 26.9.2008 a dňa 2.10.2008 podpísal zmluvu o nájme predmetného bytu do 31.12.2009 na základe rozhodnutia predstavenstva OSBD zo dňa 29.9.2008 č. 208/2008, ktorým zamietlo jeho žiadosť o uzavretie nájomnej zmluvy a o prijatie za člena OSBD a súhlasilo len s podnájomom bytu maximálne do 31.12.2009 (čl. 97 - 103). Z písomnej komunikácie OSBD s poškodeným P. A. a z rozhodnutí orgánov družstva o podaniach poškodeného pritom nevyplývajú skutočnosti o neštandardnom postupe OSBD i obžalovaného, čo sa však nedá povedať o postupe poškodeného, ktorý komunikoval so svedkom Q. L. o možnosti ovplyvnenia rozhodovania o pridelení bytu, nepreberal zásielky od bytového družstva, informácie o byte získaval a s bytovým družstvom komunikoval prostredníctvom svedka Q. L. a ten zasa prostredníctvom svedka A. D. ktorý im spätne podával aj informácie nezodpovedajúce skutočnosti o svojich krokoch pri vybavovaní bytu, pričom v podstate ani nevedel, čo a ako má vybavovať a jeho výpovede v uvedených smeroch sú nelogické, nezrozumiteľné a preto aj nevierohodné. Poškodený P. A. v jeho písomnej komunikácii s OSBD ani v jednom prípade sa nezmenil o tom, že by už za byt zaplatil, pričom tak neurobil dokonca ani v písomnom podaní zo dňa 15.7.2010 označenom ako odvolanie proti nepredĺženiu nájomnej zmluvy, kedy mu už nepochybne malo byť zrejmé, že byt mu nebol a ani podľa postupu predstavenstva OSBD mu nebude prevedený do vlastníctva. Tvrdil v ňom síce, že mu malo byť obžalovaným prisľúbené, že po roku nájmu mu OSBD umožní odkúpenie bytu do osobného vlastníctva, avšak nie, že za byt už zaplatil (čl. 115). Nebol pritom zadovážený jediný listinný dôkaz, ktorý by preukazoval, že by obžalovaný prevzal od poškodeného nejaké peniaze. Okolnosť, že obžalovaný mal prevziať v obálke práve sumu 300.000,-Sk, tvrdil pritom len poškodený P. A., keďže ten mal peniaze odrátať a vložiť do obálky pod stolom, obálku mal podať svedkovi Q. L. a ten ďalej svedkovi A. D., ktorý ju mal podať obžalovanému. Svedkovia Q. L. a A. D. teda nevideli a nepoznali presnú sumu peňazí, ktorú mal poškodený podľa jeho tvrdenia vložiť do obálky a vo svojich výpovediach, aj na hlavnom pojednávaní, sa vyjadrili len v tom smere, že v obálke, ktorú si vzájomne podávali boli nejaké peniaze, avšak ich množstvo nepoznali a pokiaľ áno, tak len na základe vyjadrenia poškodeného. Pochybnosti o pravdivosti tvrdenia poškodeného vzbudzuje už samotná skutočnosť, že obžalovanému, napriek dostatočnej vedomosti o tom, že obžalovaný nerozhoduje o pridelovaní a odkupovaní bytu, mal odovzdať peniaze vo výške 300.000,-Sk bez akéhokoľvek písomného potvrdenia len s ústnym prisľubom, že v priebehu roka mu bude umožnené odkúpenie bytu a navyše napriek tomu, že podmienky a pravidlá týkajúce sa písomnej formy pri prevode nehnuteľnosti a spôsobov zaplataenia kúpnej ceny mu boli tiež dostatočne známe, keďže dňa 25.7.2008, teda v krátkom časovom období pred zažalovaným skutkom, sám nielen predával rodinný dom, ale bola mu vyplácaná aj kúpna cena, z ktorej aj sám vyplácal podiel bývalej manželke po rozvoze ich manželstva (čl. 161 - 166). Pochybnosti o vierohodnosti výpovedí vyššie uvedených svedkov vyplývajú aj v súvislosti s návštevou svedka A. D. u svedkyne JUDr. G. C., ktorá sa s ním odmietla o byte baviť a neposkytla mu žiadnu informáciu, čo potvrdil aj sám svedok A. D.. Nebránilo mu to však povedať svedkovi Q. L. informáciu nezodpovedajúcu skutočnosti, podľa ktorej zistil, že sa stal omyl, že obžalovaný zabudol, o koho ide a poškodený P. A. mal dostať rovnako informáciu nezodpovedajúcu skutočnosti, podľa ktorej JUDr. C. mala povedať, že to nebude riešiť (vypratanie z bytu), nechá to tak, teda že to stopne. Svedkyňa R. L. vypovedala, že poškodený P. A. spoločne so svedkom A. D. a svedkom Q. L. navštívili riaditeľa (obžalovaného) iba jeden raz a to vtedy, keď bola volaná polícia, pričom inokedy ich všetkých troch spolu nevidela rokovať s obžalovaným. Jej výpoveď je tak v rozpore s tvrdením svedka Q. L., že v kancelárii, v čase, keď mali byť odovzdané peniaze,

mala byť prítomná aj jedna moletnejšia pracovníčka (pani L.) a že tam mala byť aj pri druhej návšteve. Podľa vyjadrenia, ktoré zaslal súdu svedok Q. L., sa stretnutie, pri ktorom mali byť obžalovanému odovzdané peniaze vo výške 300.000,-Sk, malo uskutočniť dňa 23.9.2008 (čl. 192), pričom podľa výpovede tohto svedka i poškodeného na hlavnom pojednávaní, sa toto stretnutie malo uskutočniť doobeda, resp. krátko pred obedom. Z časovo prvého vyjadrenia riaditeľa Strednej odbornej školy v Handlovej, zamestnávateľa poškodeného P. A., zo dňa 18.5.2011 (čl. 198) však vyplýva, že poškodený v mesiaci september 2008 nemal v práci žiadnu absenciu a bol v práci aj dňa 23.9.2008, pričom v tento deň mal podľa rozvrhu hodín odučiť 6 vyučovacích hodín v čase od 8.40 hod. do 14.15 hod. Podľa tohto dôkazu sa predmetné stretnutie nemohlo uskutočniť tak, ako je uvedené v obžalobe. V čase, kedy sa malo uskutočniť stretnutie, na ktorom mal poškodený odovzdať peniaze obžalovanému, teda 23.9.2008, bol poškodený P. A. na svojom pracovisku. Z ďalšieho vyjadrenia riaditeľa školy zo dňa 9.11.2011 (čl. 241 - 242) síce vyplýva, že poškodený mal požiadať dňa 23.9.2008 o uvoľnenie z vyučovania a zastupovanie prevzal iný učiteľ, avšak z toho istého vyjadrenia vyplýva aj to, že v danej záležitosti bolo dohodnuté, že zastupovanie evidované nebude. Nie je preto zrejme, z akých podkladov vychádzal riaditeľ školy pri vyhotovení tohto druhého vyjadrenia, keď zastupovanie nebolo evidované, keď ide o časový odstup viac ako troch rokov a keď ani poškodený nevedel presne, v ktorý deň malo dôjsť k predmetnému stretnutiu a deň 23.9.2008 vyplýva až z vyjadrenia svedka Q. L. zaslaného súdu po hlavnom pojednávaní. Tieto dôkazy, ktoré boli predkladané okresnému súdu svedkom Q. L. a tiež poškodeným P. A. a ktoré smerovali k ustáleniu dátumu skutku na deň 23.9.2008, sú však v rozpore aj s dôkazmi vykonanými už v prípravnom konaní, predovšetkým s obsahom trestného oznámenia podaného poškodeným P. A. dňa 27.7.2010, s jeho výpoveďou zo dňa 13.8.2010 a tiež s jeho tvrdením pri konfrontácii s obžalovaným A. O. zo dňa 20.1.2011, v ktorých poškodený P. A. opakovane tvrdil, že stretnutie, na ktorom malo dôjsť k odovzdaniu peňazí, sa uskutočnilo až potom, čo podal písomnú žiadosť na OSBD Prievidza. Z listinných dôkazov pritom vyplýva, že žiadosť o prijatie za člena OSBD Prievidza bola spísaná dňa 25.9.2008 a doručená na OSBD Prievidza dňa 26.9.2008, z čoho vyplýva, že k predmetnému stretnutiu, ktoré je predmetom zažalovaného skutku, podľa týchto dôkazov nemohlo prísť dňa 23.9.2008 a navyše dokresľujú rozpornosť tvrdení poškodeného i svedkov v jednotlivých úsekoch trestného konania a vzbudzujú dôvodné pochybnosti o pravdivosti ich rozporných tvrdení.

Napokon treba poukázať aj na to, že aj v prípade, ak by bolo možné považovať svedecké výpovede P. A., Q. L. a A. D. za pravdivé, neodôvodňovali by záver vyvodený prokurátorom v obžalobnom návrhu o podvodnom vylákaní peňazí. Vzhľadom na tvrdenia obsiahnuté v ich svedeckých výpovediach, predovšetkým však na spôsob a podstatu ich konania v nich uvedenú, by mohli svedčiť len pre záver, že poškodený P. A. za aktívnej účasti svedkov Q. L. a A. D. mali sumu 300.000,-Sk poskytnúť obžalovanému za to, aby vybavil prijatie poškodeného za člena OSBD Prievidza, pridelenie bytu poškodenému do užívania a následne odpredaj bytu do osobného vlastníctva poškodenému, teda, že poškodený mal poskytnúť úplatok a že obžalovaný ho mal prijať. V takom prípade by však nešlo o skutok totožný so zažalovaným skutkom, ale išlo by o iný skutok s podstatne iným konaním a následkom a vykazujúcim znaky trestných činov prijímania úplatku a podplácania (§ 328 až 331 Tr. zák. a § 332 až 335 Tr. zák.), na prejednanie ktorých by bola daná pôsobnosť a príslušnosť špecializovaného trestného súdu a nie okresného a krajského súdu (rovnako aj na jeho vyšetrovanie a podanie obžaloby by bola daná príslušnosť iných orgánov). Pre taký záver by, v prípade pravdivosti uvedených svedeckých výpovedí, nasvedčovali okolnosti, na ktoré v tomto rozhodnutí bolo už poukázané a spočívajúce v tom, že o predmetný byt mal záujem práve poškodený P. A., že prostredníctvom svedkov Q. L. a A. D. mal hľadať niekoho, kto by mohol ovplyvniť rozhodovanie predstavenstva družstva v jeho prospech a že napriek vedomosti o tom, že o členstve v OSBD, o nájme a podnájme bytov, ako aj predaji bytov členom družstva rozhoduje výlučne predstavenstvo družstva a nie obžalovaný, že OSBD neprejavilo žiadny záujem a ani nevyvinulo žiadnu iniciatívu spojenú so získaním ďalšieho člena družstva, s poskytnutím nájmu alebo s predajom predmetného bytu, rovnako nezverejnilo žiadne nedoplatky na byte po predošlom majiteľovi a keďže byt ani nepredávalo, nebola stanovená ani jeho predajná cena (odkupná cena pre členov družstva), ako aj všeobecnému i osobnému poznatku poškodeného o tom, že akékoľvek platby za byt sa uhrádzajú buď v hotovosti v pokladni družstva alebo poštovou poukážkou na účet, resp. elektronickým bankovým prevodom, nikdy však nie priamo fyzickej osobe bez akéhokoľvek písomného potvrdenia, mal poškodený za asistencie svedkov Q. L. a A. D., podľa ich tvrdení, peniaze vo výške 300.000,-Sk najskôr utajeným spôsobom pod stolom prerátať a odovzdať v obálke obžalovanému bez akéhokoľvek písomného potvrdenia a len s ústnym prísľubom a ubezpečením, že v priebehu roka mu bude umožnené odkúpenie bytu a že byt môže začať prerábať. V nadväznosti na uvedené okolnosti by pre záver o poskytnutí úplatku svedčili, v prípade ich pravdivosti, aj vyjadrenia svedkov pri konfrontácii

s obžalovaným v prípravnom konaní. Svedok A. D. pri konfrontácii s obžalovaným dňa 20.1.2011 (čl. 36 - 41) sa totiž vyjadril, že poškodený dal obžalovanému, s ktorým sa išli dohodnúť, sumu 300.000,-Sk z dôvodu, aby sa dlžoba vyrovnala a zostatok sa nechal obžalovanému a svedok Q. L. pri konfrontácii s obžalovaným dňa 22.2.2011 sa vyjadril, že nikto by nikdy nepožadoval vrátenie 300.000,-Sk, ak by obžalovaný dodržal slovo, ktoré dal, t. j. začleniť poškodeného P. A. do bytového družstva a odpredať byt za nejakú zbytkovú smiešnu sumu. Zodpovedalo by tomu aj vyjadrenie poškodeného na hlavnom pojednávaní, podľa ktorého si už predtým zistil, že zostatková hodnota takého bytu je zhruba 3.000,-Sk. Pohľadávky (nedoplatky) na predmetnom byte pritom predstavovali v celkovej výške len 26.306,-Sk, pričom predstavenstvo OSBD schválilo ich vysporiadanie uznesením č. 250/2008 (čl. 96), takže ich nebolo potrebné uhrádzať poškodeným, ktorý navyše v podanom odvolaní dal odpoveď aj na posudzovanú vec sa vzťahujúcu základnú a podstatnú otázku, že okrem peňazí, teda okrem finančnej odmeny vo forme úplatku, by inak obžalovaný nemal dôvod na to, aby presadil v predstavenstve OSBD prijatie poškodeného za člena OSBD Prievidza, pridelenie bytu poškodenému do užívania a následne odpredaj bytu do osobného vlastníctva poškodenému. Trestné činy prijímania úplatku a podplácania sú dokonané už prijatím, resp. poskytnutím úplatku bez ohľadu na to, či účel, pre ktorý mal byť úplatok poskytnutý a prijatý, bol splnený alebo z rôznych dôvodov k jeho splneniu nedošlo. Samotná okolnosť, že nemalo dôjsť k prijatiu poškodeného za člena OSBD a že mu nebol predmetný byt odpredaný, by preto nemohla byť dôvodom pre posudzovanie takého skutku ako trestného činu podvodu.

Vzhľadom na uvedené dôvody je zrejmé, že v posudzovanej veci neexistuje žiadny priamy dôkaz a ani ucelená reťaz nepriamych dôkazov, ktoré by jednoznačne a bez pochybností preukazovali spáchanie skutku obžalovaným. Vykonané dôkazy pripúšťajú totiž možnosť viacerých a pritom navzájom protichodných záverov skutkového riešenia, preto prichádzalo do úvahy použitie zásady "in dubio pro reo" (v pochybnostiach v prospech obžalovaného) vyplývajúcej z ustanovenia § 2 ods. 4 Tr. por. Okresný súd v zmysle tejto zásady zvolil možnosť, ktorá je v prospech obžalovaného, t. j. že nekonal spôsobom uvedeným v obžalobnom návrhu a nebolo preto dokázané, že sa stal skutok, pre ktorý bol stíhaný, teda postupoval vecne správne a dôvodne, keď obžalovaného A. O. podľa § 285 písm. a/ Tr. por. spod obžaloby oslobodil. Odvolací súd po preskúmaní veci dospel k rovnakým skutkovým a právnym záverom ako súd prvého stupňa a osvojil si tiež dôvody a úvahy, ktorými okresný súd rozviedol a vysvetlil svoje zistenia a právne závery, preto odvolacie námietky prokurátora nepovažoval za dôvodné. Smerovali totiž vo svojej podstate len do hodnotenia vykonaného dokazovania, ktoré odvolateľ navrhol vyhodnotiť inak, než urobil okresný súd. V tomto smere treba uviesť, že každý orgán trestného konania hodnotí vykonané dôkazy podľa § 2 ods. 12 Tr. por. v súlade so zásadou voľného hodnotenia dôkazov a podľa vlastného vnútorného presvedčenia. Odvolací súd nemôže preto vstupovať do tohto hodnotenia dôkazov a nariadiť súdu nižšieho stupňa k akým záverom má dospieť. Na základe týchto úvah možno potom vysloviť, že ak prvostupňový súd dospeje k určitému záveru a tento záver je výsledkom logického konania a uvažovania, nemožno mu potom vytknúť žiadne pochybenie. Tak je tomu aj v posudzovanej veci. Ako už bolo uvedené, okresný súd v napadnutom rozsudku sa starostlivo a dôsledne zaoberal všetkými vo veci vykonanými dôkazmi a tieto správne vyhodnotil podľa zásad uvedených v ustanovení § 2 ods. 12 Tr. por. Jeho rozhodnutie o oslobodení obžalovaného spod obžaloby je takto správne a v súlade so zákonom, lebo má oporu vo vykonanom dokazovaní. Rovnako správny a v súlade s ustanovením § 288 ods. 3 Tr. por. je v nadväznosti na oslobodenie obžalovaného spod obžaloby potom aj výrok, ktorým bol poškodený P. A. s nárokom na náhradu škody odkázaný na občianske súdne konanie. Vzhľadom na už uvedené dôvody odvolací súd nepovažoval odvolania prokurátora a poškodeného P. A. za dôvodné, preto ich podľa § 319 Tr. por. zamietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je sťažnosť prípustná.